04/04/2021

Η Κλαίρη της Αμμοχώστου, η Κλαίρη της Κύπρου, η Κλαίρη του Ελληνισμού

/ Γνώμες

Της Ζήνας Λυσάνδρου-Παναγίδη, Δημάρχου Λευκονοίκου

Δεν γύρισε στην πόλη της η Κλαίρη Αγγελίδου, όπως λαχταρούσε η ψυχή της. Δεν βίωσε το νόστιμον ήμαρ στην αμμοχωσμένη πόλη της που ύμνησε όσο κανένας άλλος με τους στίχους της και με τα πεζά της κείμενα στα οποία αποτύπωσε την ψυχή της. Η αγάπη της για την πόλη της μεταγγίζεται στον αναγνώστη μέσα από τα συναισθήματά της τα οποία αποκρυσταλλώθηκαν σε στίχους, μεστούς, δυνατούς, τρυφερούς, ρωμαλέους αλλά και σε πεζόκείμενο, το έργο της «Συνομιλία με την αδελφή μου Αμμόχωστο», μια αυτοβιογραφία της μέσα από την οποία περνά όλη η ιστορία και η πνευματική παράδοση της πόλης του Ευαγόρα.

Δεν θα ήταν υπερβολή να λέγαμε ότι η Κλαίρη Αγγελίδου αγάπησε την πατρίδα της τόσο πολύ, που ήταν έτοιμη να δώσει και τη ζωή της μαζί με τον αγαπημένο της Νίκο, με τον οποίο έδωσαν τον όρκο της ΕΟΚΑ. Η αγάπη αυτή μέσα στους στίχους της, όπως έγραψε η ποιήτρια Χρυσάνθη Ζιτσαία,«αποτελεί μια πυρακτωμένη αίσθηση» η οποία μετά την προσφυγιά, μαζί με την αγανάκτηση, τον καημό, την

οδύνη, τον πόνο για την τραγωδία που έπληξε το νησί μας κι εμάς τους ίδιους που γίναμε πραμάτεια, άθυρμα σταχέρια των μεγάλων και των δυνατών, πιόνια στη σκακιέρα τους, ξεχύνονται σαν «πυρακτωμένη λάβα από την πληγωμένη ψυχή της». Ο τόπος μας και οι ψυχές των ηρώων μας ζητούν δικαίωση. Η γυναίκα, η μάνα, η αγωνίστρια, η καθηγήτρια με την κλασική παιδεία, η ξεριζωμένη απότο σπίτι της ποιήτρια, με μια λέξη, με μια εικόνα, με έναν στίχο επιτυγχάνει την τελειότητα και μας προξενεί ψυχικούς κραδασμούς.

«Λες και δεν είχαμε ποτέ μας σπιτικό. Ξάφνου, βρεθήκαμε με χέρια αδειανά.Ενα με τον αγέρα και το χώμα. Τα δέντρα έγιναν σκεπή κι οι πέτρες προσκεφάλι. Δεν είχαμε ποτέ μας σπιτικό;

Και τα παιδιά μας πού να ξαποστάσουν; Ζούμε σαν τα δεντρά,μόνοι και σκορπισμένοι.Ο ήλιος κι ο αγέρας μας κτυπούνκαι δεν υπάρχει μια γωνιάτον πόνο και την πίκρα μας να κρύψει. Λες και εν είχαμε ποτέ μας σπιτικό.

«Είχαμε κάποτε και μεις ένα σπίτι Μια αυλή, ένα κήπο».

Η ίδια χαρακτηρίζει αυτό που μας συνέβη ως μια πρωτάκουστη τρικυμία μετους κυματισμούς της. Να, τι γράφει στη δεύτερη ποιητική της συλλογή, «ΤουΞεριζωμού», τον Δεκέμβρη του 1975:

«Ο πόνος για τη γη, το σπίτι μας, η απόγνωση, γιατί θυμητάρια μιας ολόκληρης ζωής χάθηκαν, η αγωνία της επιστροφής, ο αγώνας της προσαρμογής σ’ έναν καινούργιο τόπο, σ’ ένα καινούργιο σπίτι, γυμνό καικρύο, η προσπάθεια να ξεφύγεις από το σύμπλεγμα της νοοτροπίας του πρόσφυγα, η θλίψη, γιατί οι άνθρωποι γύρω σου επιφανειακά μπορούν να καταλάβουν το εσωτερικό σου δράμα, όσο κι αν έχουν την καλή πρόθεση, μα προπαντός η αδικία που γίνεται στο νησί, με την ανοχή των Μεγάλων Δυνάμεων, στάθηκε αφορμή να γραφτούν τούτοι οι στίχοι. Εγώ είμαι μια μονάδα από τις διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Ολοι νιώθουμε τα ίδια πράγματα, κι ό,τι μας κρατεί είναι η πίστη ότι θα’ ρθει η μέρα του γυρισμού, το «νόστιμον ήμαρ». Γι’ αυτό ζούμε, γι’ αυτό πορευόμαστε ανάμεσα σε τριβόλους, μ’ ένα χαμόγελο, που για τους άλλους, είναι τόσο ακατανόητο».

Αιωνία η μνήμη σου και αγήρως η δόξα σου, πολυαγαπημένη μας Κλαίρη Αγγελίδου.

Όσο περνούν οι ώρες και συνειδητοποιούμε την απώλεια, τόσο μεγαλώνει ο πόνος του αποχωρισμού, παρόλο που ησύχασες και είσαι, σε τόπους παραδεισένιους, είμαι σίγουρη, μαζί με τον Νίκο σου, που τόσο
αγάπησες και τόσο γρήγορα τον έχασες. Τώρα μαζί θα γεύεστε τα αγαθά του παραδείσου!